

ПОЛІТИЧНА ДИСКУРСОЛОГІЯ: ГЕНДЕРНА СКЛАДОВА

Із стрімким суспільним розвитком, впливом демократичних ідеалів Сполучених Штатів на країни пост-радянського простору, жінки шукають інші шляхи для самовираження. Політична кар'єра стала особливо популярною серед представниць “слабкої” статі у ХХІ столітті. Проте вживання ними вставних слів, модальних конструкцій, які виражають різний ступінь невпевненості й невизначеності, залишилось у минулому. Типовим для жінок-політиків як України, так і США є використання метонімії та метафори, а жіночий політичний гумор ґрунтується на багатозначності, парадоксі, конфлікті і спантеличенні.

Метонімія. Оскільки метонімія – це перенесення значення слів одних явищ та предметів на інші за суміжністю, то держави зі слів політиків набувають фізичних властивостей живого організму, що може *аплодувати* (*applaud*), *перебороти труднощі* (*overcome*), *підтримати у складній ситуації* (*support*), *повернутися* (*to be back*): “*Now the United States applauds these statements and we welcome these commitments*”, “*Ukraine has overcome so much*”, “*So the United States has supported Ukraine's desire to achieve that balance...*” (Н. Clinton), “*Those days are over. America is back...*” (N. Pelosi). Більше того, судова система може мати обличчя (N. Pelosi: “*You are Truly Changing the Face of Justice in America*”), система старих політичних списків може “залишитись у живих” (Л. Оробець: “*Дозволю відмітити, що просто огульна критика цього проекту залишить у живих стару систему закритих політичних списків...*”), а економіка може “простягнути руку допомоги” малому бізнесу: (В. Вохер: “*If we want our economy to again thrive, providing a helping hand to small businesses is vital*”).

Метафора. Найкрасномовнішими мовцями, безумовно, вважаються представниці “слабкої” статі. Їхні політичні промови вражають метафоричністю висловлень несподіваними порівняннями та чіткою алюзією повідомлень.

Наприклад, Ірина Фаріон, “Свобода”, так відреагувала стосовно того, що деякі російськомовні українці не розмовляють українською мовою лише тому, що не хочуть її зіпсувати: “*Це як бачити перед собою дуже красивого чоловіка, неймовірно його хотіти, але чомусь себе стримувати. Або, кажучи простіше, “я тебе кохаю, але заміж не піду”*”.

Метафоричним є й мовлення американських жінок-політиків. Щоправда, представниці політикуму Сполучених Штатів Америки знову виявились значно стриманішими. Вони стверджують, що свого часу опинилися “під крилом” досвідченішого колеги (В. Mikulsky, Senator for Maryland: “*Senator Byrd was a mentor and a teacher... He took me under his wing and taught me the rules of the Senate*”; N. Pelosi: “*As the first woman Speaker of the House, I stand on the shoulders of those who have come before me ...*”), інформація та знання не можуть

бути “закорковані” країною (С. Rice: *“Information and knowledge can no longer be bottled up by the state”*), військові сили є щитом і списом для утримання миру в державі (С. Rice: *“They (armed forces) are the strongest shield and surest sword in the maintenance of peace”*), демократія США – праця, а не завершений витвір мистецтва (С. Rice: *“Democracy in America is a work in progress – not a finished masterpiece”*), Капітоль – маяк світової свободи (N. Pelosi, Speaker of the US House of Representatives: *“We stand here in front of the Capitol of the United States, a beacon of freedom to the world...”*).

Гумор. Такий термін, як *to-be-laughed-at-ness* (насміхання над кимось) був використаний теоретиком фільмів Лорою Малві (Laura Mulvey) стосовно жінок. Учена переконана, що частіше висміюють представниць прекрасної половини людства [2, р. 324]. На думку Маргарет Кевін (Margaret Cavin), гумор є корисним у гуманізації тих особистостей, що мають надзвичайну преференцію в конкретній ситуації, не зважаючи на те, чи це преференція влади, сили, почуттів чи статі [1, р. 239].

Американські жінки-політики висловлюються гумористично, проте їхня іронія – стриманіша, аніж їхніх українських колег (Н. Clinton: *“This is what I do. And I don't always know everything that is going on in any society. But our ambassadors around the world keep us informed”*).

Особливий гумор властивий экс-держсекретарю Сполучених Штатів Америки М. Олбрайт. У своїй прощальній промові з приводу завершення державної служби, політик стверджує, що змушена буде відновлювати навички керування автомобілем (*“relearn how to drive”*) та планування власного дня: *“Tomorrow, for me, a new life begins. I will have to relearn how to drive, place phone calls and plan my own day”*. Вона іронізує, що була визнана однією з двадцяти п'яти найбільш інтригуючих осіб, поряд із клонованою вівцею (*“A magazine honored me as one of the world's 25 most intriguing people – alongside a cloned sheep”*). Іронізує М. Олбрайт і з приводу власної “досвідченості” (*“I am more mature”*), оскільки, на відміну від своїх попередників, які ненавиділи залишати цю посаду, вона розуміє, що має в запасі ще чотири тисячі двісті п'ятдесят дві хвилини: *“Some officials hate to leave, but I am more mature than that. Besides, I still have 4,252 minutes to go”*.

Отже, жіночий політичний дискурс України є агресивнішим та екстремальнішим, ніж жіночий дискурс Сполучених Штатів, якому властиве використання численних евфемізмів.

Література:

1. Cavin M. Glen Smiley Was a Fool : The Use of The Comic As a Strategy of Nonviolence / Margaret Cavin // Peace & Change. – 2001. – Vol. 26, № 2, April. – P. 223–242.
2. Gilbert J. R. Performing Marginality: Comedy, Identity, and Cultural Critique / Joanne R. Gilbert // Text and Performance Quarterly 17. – 1997. – October. – P. 317–330.

Заявка

Прізвище, ім'я, по батькові	Галаса Ірина Сергіївна
Тема доповіді	ПОЛІТИЧНА ДИСКУРСОЛОГІЯ: ГЕНДЕРНА СКЛАДОВА
Співавтори	-
Повна назва навчального закладу	Тернопільський національний економічний університет, УНФЕМ
Контактна адреса	46003, Тернопіль вул. Транспортна 7, кв.17
Телефон	8 (0352) 258932 8 – 096 – 4574529 (моб.)
E-mail	irabut@yahoo.com